

**МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА, ЕКОНОМІКИ ТА КІБЕРБЕЗПЕКИ**

Кафедра цивільного та господарського права і процесу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор МГУ

проф. Костянтин ГРОМОВЕНКО.

«31» серпня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ЦІВІЛІСТИКИ ТА МЕТОДОЛОГІЯ ЇХ
ДОСЛІДЖЕННЯ**

(назва навчальної дисципліни)

Галузь

08- Право

(шифр і назва напряму підготовки)

Спеціальності

081- Право

(шифр і назва спеціальності)

Назви освітньо-наукових програм: **Право**

Факультет права, економіки та кібербезпеки

(назва інституту, факультету)

Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти **доктор філософії (PhD)**

Одеса
2021 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасні проблеми цивілістики та методологія їх дослідження» розроблена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки здобувачів наукового ступеня доктора філософії за спеціальностями: **081 – Право**

«20» серпня 2021 року. – 15 с.

Розробник:

Кізлова О.С., доктор юридичних наук, професор кафедри цивільного та господарського права і процесу Міжнародного гуманітарного університету.

Олена КІЗЛОВА

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри цивільного та господарського права і процесу

Протокол № 1 від «26» серпня 2020 року

Завідуюча кафедрою

д.ю.н., професор

«26» серпня 2020 р.

Олена КІЗЛОВА

Гарант освітньо-наукової програми

д.ю.н., професор.

«30» серпня 2021 р.

Денис МАНЬКО

Схвалено Вченою радою Міжнародного гуманітарного університету

Протокол № 1 від «31» серпня 2020 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-науковий рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		дenna форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 08 Право (шифр і назва)	Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність 081 Право	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин – 180		5-й	5-й
Тижневих годин		Лекції	
- для денної форми навчання: аудиторних – 8 самостійної роботи – 22;		26 год.	6 год.
- для заочної форми навчання: аудиторних – 2,5 самостійної роботи – 42		Практичні, семінарські	
		24 год.	4 год.
		Лабораторні	
		немає	
		Самостійна робота	
		130 год.	170 год.
		Індивідуальні завдання:	
		Вид контролю: залік	

Дисципліна спрямована на формування цілісного уявлення про науково-дослідницький процес у соціальних науках, ознайомлення здобувачів з основними сучасними методологічними концепціями, основами методології наукового пізнання та методикою наукових досліджень у соціальних науках.

Метою викладання навчальної дисципліни «Сучасні проблеми цивілістики та методологія їх дослідження» є формування системи теоретичних знань з проблемних питань цивільного права та процесу та придання практичних навичок вирішення конкретних життєвих ситуацій у сфері цивільних відносин.

Завдання: У процесі вивчення дисципліни «Сучасні проблеми цивілістики та методологія їх дослідження» здобувачі вищої освіти повинні:

- опанувати необхідними теоретичними положеннями, розробленими цивілістичною наукою;
- засвоїти нормативний матеріал, що складає систему цивільного законодавства України;
- ознайомитися з практикою застосування цивільно-правових норм;
- набути вміння та навички застосування цивільно-правових норм, прийняття законних та обґрутованих рішень, складання окремих правових та процесуальних

Мова навчання українська.

Статус навчальної дисципліни – вибіркова навчальна дисципліна.

2. Вимоги до результатів навчання та компетенції, які планується сформувати

У процесі реалізації програми дисципліни «Сучасні проблеми цивілістики та методологія їх дослідження» формуються наступні компетентності із передбачених освітньо-науковою програмою:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної діяльності, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Загальні компетентності:

ЗК-2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК-7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК-1. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у галузі професійної та/або дослідницької діяльності.

ФК-2. Здатність до застосування концептуальних та методологічних знань в науково-дослідній роботі та предметній сфері наукових досліджень.

ФК-3. Здатність до вирішення наукових проблем та завдань у сфері дослідження.

ФК-7. Здатність формувати та обґрунтовувати гіпотези на основі теоретико-методологічного аналізу з предметної сфері наукового дослідження.

ФК-8. Здатність до критичного аналізу досліджень різних науковців з предметної сфері наукового пошуку.

ФК-12. Здатність до генерування ідей та створення нових знань у сфері дослідження.

ФК-17. Здатність до ділового спілкування у науковому та освітньому середовищі.

Навчальна дисципліна забезпечує досягнення програмних результатів навчання, передбачених освітньою програмою:

ПРН-1. Використовувати та розуміти категоріальний апарат з предметної області досліджень.

ПРН-2. Розуміти науково-практичний зміст та тенденції розвитку сучасних держави і права.

ПРН-3. Знати принципи та прийоми системного аналізу результатів досліджень.

ПРН-6. Використовувати принципи та методи проведення змін в управлінській діяльності, уміти ефективно розподіляти і делегувати повноваження в структурі апарату управління організації.

ПРН-9. Використовувати понятійно-категоріальний апарат, теоретико-методологічні засади та методичні прийоми для обґрунтування проблем та подальшого розвитку наукових досліджень з предметної сфері фундаментального та/або прикладного спрямування.

ПРН-14. Переосмислювати наявне та створювати нове цілісне уявлення, пропонувати та обґрунтовувати гіпотези на основі теоретико-методологічного аналізу з предметної сфері наукового дослідження.

ПРН-17. Узагальнювати результати власних досліджень, надавати та обґрунтовувати власні пропозиції з предметної сфері дослідження.

ПРН-23. Знати предметну сферу сучасного право- і державознавства та суміжні сфери.

ПРН-27. Знати закономірності та тенденції розвитку цивільного права, сімейного права, цивільного процесу, міжнародного приватного права.

ПРН-28. Знати доктрину та правові засади регулювання приватно-правових відносин в ЄС.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

В результаті вивчення дисципліни здобувачі повинні
знати:

- цілі та завдання наукових досліджень;
- методологію проведення наукових досліджень;
- значення методологічної підготовки для професійної діяльності вченого;
- характеристики основних методів наукового пізнання;
- наукову термінологію й вміти її вірно використовувати;
- особливості проектування та організації експериментів;
- класифікацію та особливості застосування економіко-статистичних методів обробки результатів дослідження;
- правила оформлення результатів НДР;

уміти:

- працювати з дисциплінарним масивом публікацій; - вести пошук, накопичення та обробку наукової інформації;
- планувати та організовувати наукові дослідження;

- працювати з джерелами інформації;
- застосовувати економіко-статистичні методи в НДР;
- провадити аналіз теоретико-експериментальних даних;
- формулювати висновки та пропозиції.

аналізувати:

особливості правового регулювання договірних відносин в Україні, основних понять, принципів, нормативів, процедур із урахуванням характеру їх формування та підстав застосування, функціональної спрямованості та змісту системи сучасного законодавства (теорій формування та практичної реалізації законодавства, законності, правопорядку).

оцінювати:

результати попередніх наукових досліджень у сфері власного дослідження; актуальність та практичну значущість результатів власного дослідження; аргументи на користь власної наукової позиції та проти неї.

3.Програма навчальної дисципліни

Тема № 1. Проблеми цивільного права України. Джерела цивільного права. Цивільне право як наука

Поняття та система українського приватного права. Проблема визначення місця цивільного права в системі права України. Проблема дуалізму приватного права України та співвідношення цивільного права з господарським. Теорії та підходи до визначення предмету цивільного права та його ролі в розмежуванні галузей права. Метод цивільно-правового регулювання суспільних відносин, його особливості. Традиційні та сучасні погляди на функції цивільного права. Проблематика визначення принципів цивільного права. Загальні положення про здійснення цивільних прав та захист цивільних прав та інтересів. Охоронювані законом інтереси як об'єкти цивільно-правового захисту. Проблеми визначення джерел цивільного права. Цивільне право та цивільне законодавство. Співвідношення позитивного цивільного права та природного цивільного права. Акти цивільного законодавства, їх система. Співвідношення загального і спеціального законодавства. Аналогія закону і аналогія права. Лібералізація українського вчення про тлумачення норм права: доктрина «добудови» права. Договір як регулятор цивільних відносин. Звичай як регулятор цивільних відносин. Правове значення судової практики та роз'яснень вищих судових інстанцій. Рішення Європейського суду з прав людини у системі джерел цивільного права України. Предмет науки цивільного права. Методологія цивільного (приватного) права. Значення науки цивільного права. Актуальні проблеми та завдання науки цивільного права.

Тема № 2. Вчення про суб'єкти цивільного права

Суб'єкти цивільного права та учасники цивільних правовідносин. Фізична особа – суб'єкт цивільних відносин. Правосуб'ектність фізичної особи. Співвідношення правоздатності та суб'ективних прав фізичних осіб. Цивільна дієздатність фізичних осіб, зміст та її види. Емансипація неповнолітніх. Проблема індивідуалізації фізичної особи. Фізична особа-підприємець. Право фізичної особи на здійснення підприємницької діяльності. Проблематика конструкції «юридичної особи». Ознаки юридичної особи. Цивільна правосуб'ектність юридичної особи. Проблема систематизації юридичних осіб. Юридичні особи приватного права та юридичні особи публічного права. Правова природа установчих документів юридичної особи. Публічно-правові утворення як учасники цивільних відносин. Держава Україна, Автономна Республіка Крим, територіальні громади як учасники цивільних правовідносин. Цивільна правосуб'ектність держави.

Тема № 3. Об'єкти цивільних прав. Правочини

Поняття об'єкту цивільних прав та об'єкту цивільних правовідносин. Оборотоздатність об'єктів цивільних прав. Проблемні питання окремих об'єктів цивільних прав. Гносеологія поняття та ознаки правочину. Проблеми класифікації правочинів та її співвідношення з класифікацією зобов'язань. Форма правочину та правові наслідки її недодержання. Електронні правочини. Недійсність правочину: поняття, правова природа. Оспорювані та нікчемні правочини. Підстави визнання нікчемного правочину дійсним (конвалідації правочину). Загальні та особливі правові наслідки недійсності правочину. Реституція у цивільному праві.

Тема № 4. Строки у цивільному праві

Поняття та правова природа строків у цивільному праві. Проблемні питання визначення та обчислення строків у цивільному праві. Проблемні питання застосування позовної давності у цивільному праві.

Тема № 5. Представництво у цивільному праві

Поняття та види представництва у цивільному праві. Представництво прав та інтересів юридичної особи: проблемні питання. Розмежування дій представника від дій інших осіб у цивільному праві.

Тема № 6. Вчення про особисті немайнові права

Сучасні теорії визначення поняття та видів особистих немайнових прав. Особисті немайнові права юридичної особи. Захист порушених особистих немайнових прав фізичної особи. Проблемні питання захисту прав на повагу до честі та гідності фізичної особи, права на недоторканність ділової репутації юридичної особи. Відшкодування моральної шкоди як спосіб захисту особистих немайнових прав фізичної особи. Проблемні питання компенсації моральної шкоди юридичній особі. Компенсація моральної шкоди юридичній особі у практиці Європейського суду з прав людини.

Тема № 7. Концептуальні положення про речове право

Поняття та ознаки речового права. Види та система речових прав. Власність і право на мирне володіння майном відповідно до ст. 1 Першого протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Теоретичні конструкції власності та права власності. Проблематика визначення видів права власності. Довірча власність. Набуття права власності на новостворене майно та об'єкти незавершеного будівництва. Момент виникнення права власності у набувача майна за договором. Набувальна давність як спосіб набуття права власності. Право на житло та право власності на житло. Правові наслідки самочинного будівництва. Право власності на земельну ділянку. Проблематика захисту права власності. Речово-правові способи захисту права власності. Зобов'язально-правові та інші способи захисту права власності. Визнання необґрунтovanими активів та їх витребування. Земельний сервітут. Право користування земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис). Право забудови земельної ділянки (суперфіцій). Особистий сервітут та підстави його припинення.

Тема № 8. Правове регулювання відносин у сфері інтелектуальної, творчої діяльності

Поняття творчої діяльності та її значення у соціально-економічному розвитку держави. Поняття права інтелектуальної власності та становлення системи правової охорони результатів інтелектуальної, творчої діяльності. Система права інтелектуальної власності. Основні інститути права інтелектуальної власності (факторологічна, реєстраційна система та фактична монополія). Виникнення та розвиток права інтелектуальної власності. Теорії походження права інтелектуальної власності. Співвідношення права власності та права інтелектуальної власності: спільні риси та відмінні ознаки. Суб'єкти та об'єкти прав інтелектуальної власності. Відмінності

об'єкта права власності від результатів інтелектуальної, творчої діяльності. Доктринальні підходи щодо визначення та змісту права інтелектуальної власності. Особисті немайнові та майнові права інтелектуальної власності.

Тема № 9. Теоретичні положення про зобов'язання

Проблема уніфікації зобов'язального права та її детермінізм. Підходи до класифікації зобов'язань. Проблемні питання застосування видів забезпечення виконання зобов'язань. Розмежування завдатку та авансу. Грошові зобов'язання: поняття, правові наслідки порушення. Проценти у цивільному праві та особливості їх стягнення. Правові наслідки порушення зобов'язання. Теоретичні конструкції цивільно-правової відповідальності. Збитки та неустойка як основні форми цивільно-правової відповідальності. Види неустойки за ЦК України та ГК України. Проблемні питання звільнення від цивільно-правової відповідальності. Проблемні питання укладення, виконання, зміни та розірвання договору. Проблемні питання визнання договору неукладеним. Попередній та публічний договори у цивільному праві. Деліктні зобов'язання. Елементи *corpus delicti civile*. Проблемні питання відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки. Проблемні питання відшкодування шкоди, завданої незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури та суду.

Тема № 10. Загальні положення про спадкування

Теоретичні проблеми спадкового права. Право на спадкування. Визначення кола спадкоємців, підстави усунення від спадкування. Об'єкти спадкового правонаступництва. Спадкування за законом. Спадкування за заповітом. Право на обов'язкову частку у спадщині та його реалізація. Здійснення права на спадкування. Право на прийняття спадщини. Строки для прийняття спадщини. Наслідки спливу строку для прийняття спадщини. Право на відмову від прийняття спадщини. Правові наслідки відмови від прийняття спадщини. Поділ спадщини між спадкоємцями. Виконання заповіту. Повноваження виконавця заповіту. Здійснення повноважень виконавцем заповіту. Проблемні питання укладення, розірвання спадкового договору.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	усього	денна форма						Заочна форма					
		лек	п	л	інд	с.р.	усього	лек	п	л	інд	с.р.	
I	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Тема 1. Проблеми цивільного права України. Джерела цивільного права. Цивільне право як наука	21	4	4				13	19	2				17
Тема 2. Вчення про суб'єкти цивільного права	17	2	2				13	21	2	2			17
Тема 3. Об'єкти цивільних прав. Правочини	17	2	2				13	21	2	2			17
Тема 4. Строки у цивільному праві	17	2	2				13	17					17
Тема 5. Представництво у цивільному праві	17	2	2				13	17					17
Тема 6. Вчення про особисті немайнові права	17	2	2				13	17					17

Тема 7. Концептуальні положення про речове право	19	4	2		13	17						17
Тема 8. Правове регулювання відносин у сфері інтелектуальної, творчої діяльності	17	2	2		13	17						17
Тема 9. Теоретичні положення про зобов'язання	21	4	4		13	17						17
Тема 10. Загальні положення про спадкування	17	2	2		13	17						17
Разом	180	26	24		130	180	6	4				170

1. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин д / з
	Тема 1. Проблеми цивільного права України. Джерела цивільного права. Цивільне право як наука 1. Поняття та система українського приватного права 2. Проблемні питання окремих об'єктів цивільних прав. 3. Гносеологія поняття та ознаки правочину. 4. Проблеми класифікації правочинів та її співвідношення з класифікацією зобов'язань.	4/-
	Тема 2. Вчення про суб'єкти цивільного права 1. Правосуб'єктність фізичної особи. 2. Співвідношення правоздатності та суб'єктивних прав фізичних осіб. 3. Цивільна дієздатність фізичних осіб, зміст та її види. 4. Емансипація неповнолітніх.	2/2
	Тема 3. Об'єкти цивільних прав. Правочини 1. Поняття об'єкту цивільних прав та об'єкту цивільних правовідносин. 2. Оборотоздатність об'єктів цивільних прав. 3. Проблемні питання окремих об'єктів цивільних прав.	2/2
	Тема 4. Строки у цивільному праві 1. Поняття та правова природа строків у цивільному праві. 2. Проблемні питання визначення та обчислення строків у цивільному праві. 3. Проблемні питання застосування позовної давності у цивільному праві.	2/-
	Тема 5. Представництво у цивільному праві 1. Поняття та види представництва у цивільному праві. 2. Представництво прав та інтересів юридичної особи: проблемні питання. 3. Розмежування дій представника від дій інших осіб у цивільному праві.	2/-
	Тема 6. Вчення про особисті немайнові права 1. Сучасні теорії визначення поняття та видів особистих немайнових прав. 2. Особисті немайнові права юридичної особи. 3. Захист порушених особистих немайнових прав фізичної особи.	2/-
	Тема 7. Концептуальні положення про речове право 1. Поняття та ознаки речового права. 2. Види та система речових прав. 3. Теоретичні конструкції власності та права власності. 4. Проблематика визначення видів права власності. 5. Довірча власність.	2/-

Тема 8. Правове регулювання відносин у сфері інтелектуальної, творчої діяльності	2 / -
1.Поняття творчої діяльності та її значення у соціально-економічному розвитку держави. 2.Поняття права інтелектуальної власності та становлення системи правової охорони результатів інтелектуальної, творчої діяльності. 3.Система права інтелектуальної власності.	
Тема 9. Теоретичні положення про зобов'язання	4 / -
1.Проблема уніфікації зобов'язального права та її детермінізм. 2.Підходи до класифікації зобов'язань. 3.Проблемні питання застосування видів забезпечення виконання зобов'язань. 4.Розмежування завдатку та авансу.	
Тема 10. Загальні положення про спадкування	2 / -
1.Теоретичні проблеми спадкового права. 2.Право на спадкування. 3. Визначення кола спадкоємців, підстави усунення від спадкування. 4.Об'єкти спадкового правонаступництва. 5.Спадкування за законом.	

6. Самостійна робота

Самостійна робота з дисципліни складається з опрацювання навчального матеріалу:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни;
- підготовка до семінарських занять;
- підготовка до підсумкового контролю.

Конспект із виконаним завданням подається викладачу на перевірку під час проведення відповідного семінарського заняття, або в інший, визначений викладачем час. Загальний підсумок самостійної роботи з вивчення курсу фіксується під час складення заліку.

Питання зожної тами, які треба розглянути та законспектувати, вказані у таблиці.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин д / з
1	Тема 1. Проблеми цивільного права України. Джерела цивільного права. Цивільне право як наука 1. Поняття цивільного права як самостійної галузі права. 2. Проблема співвідношення публічного і приватного в правовому регулюванні цивільних відносин. 3. Предмет цивільного права: поняття та проблеми визначення. 4. Поняття і особливості цивільних правовідносин. Відмінність від господарських правовідносин. 5. Функції сучасного цивільного права у регулюванні майнових і особистих немайнових правовідносин.	13/17
2	Тема 2. Вчення про суб'єкти цивільного права 1. Яке співвідношення правозадатності і суб'єктивного цивільного права? 2. Надайте визначення емансипації. 3. Які підстави обмеження дієздатності фізичних осіб? 4. З якого моменту виникає правозадатність фізичної особи? 5. З якого моменту виникає припинення правозадатності фізичної особи? 6. Правозадатність іноземців та осіб без громадянства	13/17
3	Тема 3. Об'єкти цивільних прав. Правочини 1. Грошові кошти.	13/17

	2. Дії, послуги як об'єкти цивільного прав. 3. Нематеріальні блага як об'єкти цивільних прав. 4. Що таке майно? Що таке річ? 5. Що таке тварина? 6. Що таке гроші? Що таке цінні папери? 7. Що таке неподільна річ?	
4	Тема 4. Строки у цивільному праві 1. Види цивільно-правових строків. 2. Що таке гарантійні строки у цивільному праві? 3. Позовна давність у цивільному праві. 4. Вимоги, на які позовна давність не поширюється? 5. Що таке строки оперативного захисту? 6. Що означають претензійні строки?	13/17
5	Тема 5. Представництво у цивільному праві 1. Що таке передоручення? 2. Підстави припинення представництва. 3. Що таке внутрішні відносини представництва? 4. Що таке зовнішні відносини представництва? 5. Представництво за законом. 6. Які повноваження представника?	13/17
6	Тема 6. Вчення про особисті немайнові права 1. Поняття, характеристика та значення особистих немайнових прав. 2. Галузева належність особистих немайнових прав. 3. Закріплення прав і свобод людини в законодавстві України. 4. Особисті немайнові права, що забезпечують природне існування фізичної особи. 5. Особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття фізичної особи. 6. Захист особистих немайнових прав	13/17
7	Тема 7. Концептуальні положення про речове право 1. Право володіння чужим майном 2. Право обмеженого користування чужим майном (сервітут) 3. Право користування чужою земельною ділянкою для забудови (суперфіцій).	13/17
8	Тема 8. Правове регулювання відносин у сфері інтелектуальної, творчої діяльності 1. Право інтелектуальної власності: загальні положення 2. Авторське право і суміжні права	13/17
9	Тема 9. Теоретичні положення про зобов'язання 1. Поняття зобов'язань у цивільному праві 2. Забезпечення виконання зобов'язань 3. Відповідальність у цивільному праві 4. Цивільно-правовий договір	13/17
10	Тема 10. Загальні положення про спадкування 1. Що таке спадщина? 2. Визначте місце прийняття спадщини? 3. За яких умов настає час відкриття спадщини? 4. Що входить до складу спадкового майна? 5. Визначте черги спадкоємців?	13/17

7. Індивідуальні завдання

Реферат повинен мати титульний лист, вступ, основні розділи (2–4), висновки, список використаних джерел. Цитати, фактичні і статистичні матеріали, наведені в тексті, обов'язково мають супроводжуватися посиланнями на використані джерела.

При написанні реферату слід дотримуватися наступних вимог:

1. Обов'язковою умовою написання реферату є план, що складається не менше, ніж з 3-х пунктів, а також вступ та висновки, які повинні виражати власне ставлення здобувача до обраної теми.

2. Робота має мати обсяг не менш 10-ти друкованих сторінок тексту

3. Друкування тексту - за допомогою комп'ютера здійснюється через 1,5 міжрядкових інтервали, 14 кегль, шрифт Times New Roman. Поля: зліва - 30 мм; праворуч - 10-15 мм; вгорі і знизу - 20 мм;

Теми рефератів:

1. Загальна характеристика цивільного права зарубіжних країн та його основні інститути.
2. Роль норм моралі, звичаїв ділового обігу в застосуванні цивільного законодавства.
3. Значення судової практики в застосуванні, тлумаченні та вдосконаленні цивільного законодавства.
4. Свобода договору у системі зasad цивільного права.
5. Принцип добросовісності у системі зasad цивільного права.
6. Принцип справедливості у системі зasad цивільного права.
7. Принцип розумності у системі зasad цивільного права.
8. Співвідношення принципів законності та справедливості у регулюванні цивільних правовідносин.
9. Конституція України як основне джерело нормативного регулювання цивільних правовідносин
10. Опіка і піклування.
11. Іноземні громадяни, як суб'екти цивільного права.
12. Фізичні особи, як суб'екти підприємницької діяльності.
13. Правовий статус Національної поліції у цивільних правовідносинах.
14. Місце проживання і місце реєстрації фізичної особи: співвідношення понять.
15. Прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи.
16. Дім, квартира як об'екти цивільних правовідносин.
17. Пам'ятники історії та культури як об'екти цивільно-правової охорони.
18. Право на життя як особисте немайнове право.
19. Право на свободу пересування.
20. Забезпечення особистих немайнових прав людини Національною поліцією України.
21. Право на медичну допомогу в системі особистих немайнових прав фізичної особи.
22. Строки в цивільному праві України.
23. Терміни в цивільному праві України.
24. Позовна давність в цивільному праві України.
25. Цивільно-правові документи та їх нотаріальне посвідчення.
26. Особливості вчинення правочинів неповнолітніми, обмежено дієздатними і недієздатними особами.
27. Нікчемні правочини.
28. Порівняльна характеристика добровільного та обов'язкового представництва.
29. Цивільно-правове співвідношення договору доручення і довіреності.
30. Електронна форма правочину.
31. Правова природа реституції
32. Вчинення правочинів конклюдентними діями або шляхом мовчання.
33. Земельний і особистий сервітут, як види речового права.
34. Емфітевзис і суперфіцій, як права на чужі речі.
35. Набуальна давність як особлива підстава виникнення права власності за ЦК.
36. Право власності політичних партій в Україні.
37. Торги в системі способів набуття права власності.
38. Співвідношення договору оренди землі сільськогосподарського призначення та емфітевизу.
39. Співвідношення договору оренди землі під забудову та суперфіцію.
40. Реквізиція та конфіскація як способи припинення права власності на житло.

41. Генеза права власності в Україні
42. Зміна осіб у зобов'язанні.
43. Способи виконання зобов'язань зі множинністю осіб.
44. Правові наслідки визнання договору недійсним і неукладеним.
45. Правова природа притримання як способу забезпечення виконання зобов'язань.
46. Виконання зобов'язання третіми особами за цивільним законодавством України.

8. Методи контролю Форми вимірювання результатів навчання

Результат навчання	Вимірювання кожного результата навчання
<p>Знання: понять про сучасні проблеми цивілістики, ознаки, функції, мета, завдання, головні віхи розвитку; законодавства, суб'єктів;</p> <p>основних підходів, методів сучасного цивільного права; поняття про методологію дослідження;</p> <p>форми узагальнення наукових результатів та порядку підготовки наукових публікацій;</p> <p>наукової документації</p>	Виступи на практичних заняттях, відповідь на заліку
<p>Розуміння поняттєво-категорійного апарату цивільного права;</p> <p>значення, мети, функцій та структури методології цивільного права;</p> <p>сущності та вимог до договірних відносин</p>	Виступи на практичних заняттях, відповідь на заліку
<p>Уміння</p> <p>шукати та узагальнювати наукову, нормативну та емпіричну інформацію по темі власного дослідження;</p> <p>складати програму і план власного дослідження;</p> <p>формулювати висновки та узагальнення по темі власного дослідження;</p> <p>володіти прийомами роботи над науковим текстом;</p> <p>оформляти, презентувати та захищати результати наукового дослідження</p>	Виступи на практичних заняттях, відповідь на заліку, оцінка індивідуального завдання
<p>Аналіз:</p> <p>теоретичних, нормативних, емпіричних експериментальних даних;</p> <p>структур, логіки і системи вимог до власної дисертаційної роботи;</p>	Виступи на практичних заняттях, відповідь на заліку, оцінка індивідуального завдання
<p>Оцінка:</p> <p>результатів попередніх наукових досліджень у сфері власного дослідження;</p> <p>актуальності та практичну значущість результатів власного дослідження;</p> <p>аргументації на користь власної наукової позиції та проти неї.</p>	Виступи на практичних заняттях, відповідь на заліку, оцінка індивідуального завдання

9. Критерії оцінки знань здобувачів наукового ступеню доктора філософії

Оцінювання успішності навчання здобувачів наукового ступеню доктора філософії здійснюється за 100-баловою шкалою, яка переводиться відповідно в національну шкалу («зараховано», «не зараховано») та шкалу Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЕКТС – A, B, C, D, E, FX, F).

Рівень знань оцінюється:

- «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Здобувач володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «зараховано» С - від 74 до 81 балів – Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- «зараховано» Е - від 60 до 63 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Здобувач не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

Сума балів за 100-балльною шкалою	Шкала ECT8	Національна шкала	Рівень компетентності	Оцінка за національною для заліку	
90-100	A	відмінно	високий	зараховано	
82-89	B	дуже добре	достатній		
74-81	C	добре			
64-73	D	задовільно	середній		
60-63	E	достатньо			
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторної здачі семестрового	низький	не зараховано	
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту			

10. Рекомендована література

Основна:

1. Актуальні проблеми приватного права : практикум / А43 Менів Л. Д., Амеліна А. С., Білоус Т. Й. та ін. ; за заг. ред. Л. Д. Менів. – Ірпінь : Університет ДФС України, 2018. 200 с.
2. Васильев С.В. Порівняльний цивільний процес. Підручник. –К.: Алерта, 2015. 352 с

3. Килимник І. І. Цивільне право України : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій, Д. Є. Кутоманов; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Х. : ХНУМГ.2014. 225 с.
4. Мічурін С.О. Цивільне право. Альбом схем: навч.посіб.: у 2ч. Ч.1/С.О. Мічурін, О.Р. Шишка. Вид. 5-те, перероб. Харків: Право. 2018. 232 с
5. Мічурін С.О. Цивільне право. Альбом схем: навч.посіб.: у 2ч. Ч.2/С.О. Мічурін, О.Р. Шишка. Вид. 5-те, перероб. Харків:Право. 2018. 222с
6. Сучасні проблеми цивільного права та процесу : навч. посіб. / С. О. Сліпченко, О. В. Синєгубов, В. А. Кройтор та ін. ; за ред. Ю. М. Жорнокуя та Л. В. Красицької. Харків : Право, 2017. 808 с
7. Цивільне право : підручник : у 2 т. / В. І. Борисова (кер. авт. кол.), Л. М. Баранова, Т. І. Бєгова та ін. ; за ред. В. І. Борисової, І. В. Спасибо-Фатеєвої, В. Л. Яроцького. Х. : Право, 2011. Т. 1. 656 с.
8. Цивільне право України: нові виклики і перспективи розвитку : матеріали XVIII міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 98-ї річниці з дня народж. д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. АН УРСР В. П. Маслова (Харків, 28 лют. 2020 р.). Харків : Право, 2020. 480 с.
9. Цивільне право: загальна частина. Практикум : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закладів] / кол. авт. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. 232 с.
10. Яновицька Г.Б., Кучер В.О. та ін. Цивільне право України: підручник [Текст] : в 2 т. Т. 1 / кол. авторів; за ред. Г.Б. Яновицької, В.О. Кучера. – Львів: «Новий Світ-2000», 2014. 444 с.

Нормативні акти:

11. Конституція України від 28 червня 1996 року № 254К/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30.
12. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40–44.
13. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України від 23 лютого 2006 р. № 3477- IV. Відомості Верховної Ради України. 2006. № 30. Ст. 260.
14. Про державну реєстрацію актів цивільного стану : Закон України від 1 липня 2010 р. № 2398-VI. Відомості Верховної Ради України. 2010. № 38.
15. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України від 1 липня 2004 р. № 1952-IV. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 51. .
16. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02 червня 2016 р. № 1402-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 31.

Допоміжна:

17. Сучасні проблеми приватного та публічного права у питаннях та відповідях: навчальний посібник / За заг. ред. О.С. Кізлової, Л.В. Діденко, Н.М. Денисяк – Одеса : Айс-Принт, 2020 с. 425
18. Okремі види договорів у сучасному законодавстві України : колективна монографія / За заг. ред. О.С. Кізлової.; Міжнар. Гуманітар. Ун-т. – Київ : ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2017. С. 501
19. Діденко Л.В. Цивільно-процесуальні відносини: теоретичні аспекти: монографія. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 390 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

http://portal.rada.gov.ua	Офіційний веб-сайт Верховної Ради України
http://www.kmu.gov.ua	Урядовий портал України
http://partnerstvo.com.ua/	Закони України
http://www.uapravo.net/	Законодавство України
http://pravoznavec.com.ua	Правознавець: Електронна бібліотека

http://www.urist.in.ua/	Український юридичний форум
http://yurist-	Книги та підручники з права України
http://www.nbuvgov.ua	Національна бібліотека України імені